



วารสารอิเล็กทรอนิกส์
ทางการศึกษา

OJED, Vol.9, No.3, 2014, pp. 447-460

OJED

An Online Journal
of Education

<http://www.edu.chula.ac.th/ojed>

บทบาทที่เป็นจริง และบทบาทที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนมาตรฐานสากลจังหวัด
ชลบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 18

THE ACTUAL COMPARED TO DESIRABLE ROLE OF SCHOOL ADMINISTRATORS IN WORLD-
CLASS SCHOOLS IN SECONDARY EDUCATIONAL SERVICE AREA 18

นางสาวอภิญญา กลิ่นถวิล*

ApinyaKlinthuesin

ดร.วลัยพร ศิริภรณ์**

WalaipornSiriphirom, Ph.D.

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาบทบาทที่เป็นจริงและบทบาทที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาของโรงเรียนมาตรฐานสากลจังหวัดชลบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 18 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยรวม 333 คน ประกอบด้วย กลุ่มที่ 1 ผู้บริหารโรงเรียน ได้แก่ ผู้อำนวยการโรงเรียนและรองผู้อำนวยการโรงเรียน รวมจำนวน 45 คน กลุ่มที่ 2 ได้แก่ ครูผู้สอนรวมจำนวน 288 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามลักษณะแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) สถิติที่ใช้การวิเคราะห์ ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า บทบาทที่เป็นจริงของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนมาตรฐานสากลจังหวัดชลบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 18 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยบทบาทด้านผู้บริหารทรัพยากรมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ทั้งนี้ บทบาทด้านผู้กระตุ้นและแรงจูงใจมีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ส่วนบทบาทที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนมาตรฐานสากลจังหวัดชลบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 18 ในภาพรวมอยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน โดยบทบาทด้านนักวางแผนมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ทั้งนี้บทบาทด้านผู้บริหารทรัพยากรมีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด

*นิสิตมหาบัณฑิตสาขาวิชาบริหารการศึกษา ภาควิชา นโยบาย การจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษา

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

E-mail Address: tuunajung_va@hotmail.com

**อาจารย์ประจำสาขาวิชาบริหารการศึกษา ภาควิชา นโยบาย การจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษา

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

E-mail Address: walaiporn52@yahoo.com

ISSN 1905-4491

Abstract

This research aimed to investigate the actual compared to the desirable roles of school administrators in world standard schools in Secondary Education Service Area Office 18. Participants were 333 key informants including 41 school principals, 4 vice-principals and 288 teachers in 32 schools. The research instrument was a scalar questionnaire of which 291 were returned for a rate of 87.39 percent. Means and standard deviation were used to analyze the data.

The findings indicate that overall, school administrators' actual roles in the world-class standard schools were **in a high level**. The roles of resource managers were rated in the highest mean and the degree of administrators' motivation was rated in the lowest mean. Furthermore, overall, school administrators' desirable roles in the world-class standard schools **was also in a high level**. The roles of planner were **rated in the highest mean** and the roles of resource managers were rated in the lowest mean.

คำสำคัญ : บทบาทที่เป็นจริง/ บทบาทที่พึงประสงค์ / ผู้บริหารโรงเรียน/โรงเรียนมาตรฐานสากล

Keywords: ACTUAL ROLE / DESIRABLE ROLE/ SCHOOL ADMINISTRATORS/WORLD CLASS STANDARD SCHOOL

บทนำ

โลกแห่งการศึกษาได้เปลี่ยนแปลงไปค่อนข้างมากในช่วงระยะเวลาที่ผ่านมา เนื่องจากผลการปฏิรูปการศึกษาที่ผ่านมาพบว่า ด้านพัฒนาคุณภาพผู้เรียนและสถานศึกษาขั้นพื้นฐานยังไม่ผ่านตามเกณฑ์ประเมินของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา(องค์การมหาชน) รอบแรกถึงร้อยละ 65 ด้านการผลิตและพัฒนาครูคุณภาพก็ให้มีความรู้ความสามารถและปริมาณเพียงพอพบว่า นโยบายจำกัดอัตรากำลังคนภาครัฐ ผนวกกับการใช้มาตรการจูงใจให้ครูออกก่อนเกษียณตั้งแต่ปี 2543-2549 ทำให้โรงเรียนสูญเสียอัตราครูค่อนข้างมาก ด้านการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหาร การจัดการศึกษา และการส่งเสริมการมีส่วนร่วม รวมทั้งการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาจากส่วนกลางสู่เขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษายังขาดความเป็นอิสระและความคล่องตัวในการบริหารงานและจัดการศึกษาเท่าที่ควร (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2552) ดังนั้นผู้นำการศึกษาจึงมีบทบาทสำคัญในการจัดการศึกษาเพื่อการบริหารงานให้ดีที่สุด และประสบผลสำเร็จทางด้านการศึกษา เพื่อองค์กรสามารถประสบความสำเร็จตามเป้าหมาย โดยผู้บริหารสถานศึกษานั้นจำเป็นต้องมีความรู้ ประสบการณ์สมกับเป็นผู้บริหาร เป็นผู้นำการปฏิรูปการเรียนรู้ (รุ่ง แก้วแดง, 2552) ให้ได้ตามมาตรฐานการศึกษาแห่งชาติ ซึ่งมีการจัดการศึกษาตลอดชีวิต และการสร้างสังคมไทยให้เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ การศึกษาที่สร้างคุณภาพชีวิตและสังคมบูรณาการอย่างสมดุลระหว่างปัญญาธรรม คุณธรรมและวัฒนธรรม เป็นการศึกษาตลอดชีวิตเพื่อคนไทยทั้งปวง มุ่งสร้างพื้นฐานที่ดีในวัยเด็ก ปลูกฝังความเป็นสมาชิกที่ดีของสังคมตั้งแต่วัยการศึกษาขั้นพื้นฐานและพัฒนาความรู้ความสามารถเพื่อการทำงานที่มีคุณภาพ ในการจัดการศึกษาได้ตรงตามความต้องการของผู้เรียน และสามารถตรวจสอบได้อย่างมั่นใจว่าการศึกษาเป็นกระบวนการของการพัฒนาชีวิตและสังคมอย่างยั่งยืน (มาตรฐานการศึกษาแห่งชาติ, 2547)

ในปัจจุบันการให้บริการการศึกษายังไม่ทั่วถึง และการส่งเสริมการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ ยังไม่มีกลไกที่ชัดเจน ขาดองค์ความรู้ รวมถึงด้านการผลิตและพัฒนา กำลังคนมีปัญหาการขาดแคลนกำลังคนอย่างต่อเนื่อง โดยผู้สำเร็จการศึกษาขาดคุณลักษณะด้านความรู้และทักษะที่จำเป็น ตลอดจน

ด้านการเงินเพื่อการศึกษา มีปัญหาความด้อยประสิทธิภาพในการบริหารจัดการและใช้ทรัพยากรเพื่อการศึกษา กลไกของรัฐไม่เอื้อให้ทุกภาคส่วนของสังคมเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการศึกษาและระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ และการบริหารภายใต้กฎระเบียบทางราชการที่มีความตึงตัวสูง ทำให้สถานศึกษาขาดแรงจูงใจในการพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารจัดการเพื่อการแข่งขัน (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2552) และด้วยเหตุนี้ภารกิจหลักของโรงเรียนมาตรฐานสากลจึงมุ่งเน้นการจัดการเรียนการสอนให้ผู้เรียนมีศักยภาพเป็นพลโลก โดยเน้นภารกิจ 10 ข้อ ดังนี้ 1) ศึกษาทำความเข้าใจโครงการและสร้างความตระหนักให้แก่บุคลากรในโรงเรียนและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง 2) จัดทำแผนกลยุทธ์เพื่อพัฒนาโรงเรียนสู่มาตรฐานสากลและเสนอแผนกลยุทธ์ให้ สพฐ. พร้อมทั้งจัดทำพันธะสัญญา (MOU) ในการขับเคลื่อนโรงเรียนสู่มาตรฐานสากล 3) จัดทำสารระยววิชาสู่ความเป็นเลิศ 4) จัดทำหลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาโรงเรียนสู่มาตรฐานสากล และเสนอหลักสูตรต่อ สพฐ. 5) จัดทำห้องปฏิบัติการ Resource Center ห้องสมุดพร้อมทั้งจัดหาครุภัณฑ์ อุปกรณ์ สื่อ ปรับบรรยากาศสิ่งแวดล้อมของโรงเรียนเพื่อให้เอื้อต่อการพัฒนาการเรียนการสอนสู่สากล 6) สำรวจข้อมูลครูเพื่อเตรียมพัฒนา 7) ดำเนินการบริหารด้วยระบบคุณภาพ จัดตั้งและดำเนินการเครือข่ายร่วมพัฒนา 8) วิจัยและพัฒนาหารูปแบบการจัดหลักสูตรและการสอนโดยมีส่วนร่วม 9) นำเสนอผลงานและการจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ 10) รายงานผลการประเมินโครงการ พร้อมทั้งประชาสัมพันธ์และเผยแพร่ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2553)

ดังนั้นผู้บริหารต้องมีการปรับเปลี่ยนบทบาทและแนวทางการจัดการศึกษาให้สามารถพัฒนาผู้เรียนให้มีประสิทธิภาพในการก้าวสู่โรงเรียนมาตรฐานสากล รู้จักเลือกที่จะรับกระแสของวัฒนธรรมต่างชาติ ปลุกจิตสำนึกและความภาคภูมิใจในความเป็นไทย รวมถึงการกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่นในการจัดการศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนให้ทันต่อสภาวะการณ์โลก โดยเน้นการพัฒนาสถานศึกษาทั้ง 5 ด้าน ดังนี้ 1) ผู้เรียนได้รับการพัฒนาให้เป็นพลเมืองที่มีคุณภาพ 2) โรงเรียนยกระดับคุณภาพสูงขึ้นสู่มาตรฐานสากลผ่านการรับรองมาตรฐานคุณภาพแห่งชาติ (TQA) 3) โรงเรียนพัฒนาหลักสูตรรูปแบบและวิธีการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นความแตกต่างตามศักยภาพผู้เรียน 4) ผู้บริหาร ครู ศึกษานิเทศก์และบุคลากรทางการศึกษาได้รับการพัฒนาด้วยวิธีการที่เหมาะสมและหลากหลายอย่างทั่วถึงและต่อเนื่อง เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการเรียนรู้และเพิ่มพูนประสิทธิภาพการปฏิบัติงานสู่ความเป็นเลิศในระดับสากล 5) โรงเรียนมีภาคีเครือข่ายการจัดการเรียนรู้และร่วมพัฒนากับสถานศึกษาระดับท้องถิ่น ระดับภูมิภาค ระดับประเทศ และระหว่างประเทศ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2553) โดยสอดคล้องกับนโยบายของเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาเขต 18 ที่มีนโยบายพัฒนาโรงเรียนเพื่อให้ก้าวไปสู่ความเป็นมาตรฐานสากล โดยการมีการประสานงาน ส่งเสริม สนับสนุนการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานให้ประชากรวัยเรียนทุกคนมีโอกาสรับการศึกษาอย่างมีคุณภาพได้มาตรฐาน เต็มตามศักยภาพ และพัฒนานักเรียนสู่คุณภาพระดับสากล

จากที่กล่าวมาข้างต้นนั้น ทำให้เห็นถึงสภาพปัญหาของการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างชัดเจน ดังนั้นผู้บริหารจึงต้องตระหนักถึงบทบาทของตนในการบริหารสถานศึกษา เพื่อขับเคลื่อนในการยกระดับผู้เรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษาให้มีประสิทธิภาพก้าวทันต่อนานาชาติและเวทีโลก ซึ่งในปัจจุบันความพร้อมในการบริหารจัดการของผู้บริหารสถานศึกษาในการยกระดับโครงการสู่โรงเรียนมาตรฐานสากลยังมีข้อจำกัดอยู่มาก ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาบทบาทที่เป็นจริงและบทบาทที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนมาตรฐานสากลจังหวัดชลบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 18 ว่าเป็นอย่างไร เพื่อนำผลการวิจัยที่ได้มาใช้เป็นข้อมูลสารสนเทศ ให้ผู้บริหารในการพัฒนาตนเอง และพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพทันสมัยสู่ความเป็นสากล

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาบทบาทที่เป็นจริงและบทบาทที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนมาตรฐานสากลจังหวัดชลบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 18

วิธีการดำเนินการวิจัย

1. กำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย 2 กลุ่ม ได้แก่ 1.กลุ่มผู้บริหารโรงเรียน ได้แก่ ผู้อำนวยการโรงเรียนและรองผู้อำนวยการโรงเรียน รวม 45 คน 2.กลุ่มครูผู้สอน รวม 1,132 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย รวมจำนวนทั้งสิ้น 333คน ประกอบด้วย 2 กลุ่ม ประกอบด้วย 2 กลุ่ม ได้แก่ 1.กลุ่มผู้บริหารโรงเรียน ได้แก่ ผู้อำนวยการโรงเรียนและรองผู้อำนวยการโรงเรียน รวม 45 คน 2. กลุ่มครูผู้สอน รวม 288 คน โดยการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางสำเร็จรูปของ Krejcie and Morgan (1970)แล้วทำการสุ่มตัวอย่างด้วยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบมีระบบ (Systematic random sampling)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็น แบบสอบถามมี 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน สถานภาพในปัจจุบัน มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ

ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับบทบาทที่เป็นจริงและบทบาทที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนมาตรฐานสากลจังหวัดชลบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 18 มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating scale) มีทั้งหมด 41 ข้อ โดยใช้กรอบแนวคิดเกี่ยวกับบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาของ Knezevich (1984) และภารกิจของโรงเรียนในการพัฒนาระดับโครงการสู่โรงเรียนมาตรฐานสากลโดย สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2553) สรุปบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา 8 ด้าน ดังนี้

- 1.บทบาทนักวางแผน
- 2.บทบาทผู้กำหนดทิศทางการปฏิบัติงาน
- 3.บทบาทผู้กระตุ้นและแรงจูงใจ
- 4.บทบาทผู้จัดการเรียนการสอน
- 5.บทบาทผู้บริหารบุคลากร
- 6.บทบาทผู้บริหารทรัพยากร
- 7.บทบาทผู้จัดการระบบ
- 8.บทบาทนักประชาสัมพันธ์

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยใช้วิธีส่งแบบสอบถามให้แก่ผู้ตอบแบบสอบถามทางไปรษณีย์และจัดเก็บแบบสอบถามคืนทางไปรษณีย์ และรับคืนด้วยตนเองในกรณีที่อยู่ใกล้เคียงไปยังโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง แบบสอบถามที่ผู้วิจัยส่งไปทั้งหมด 333 ฉบับ แบ่งเป็นแบบสอบถามของผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 45 คน และ ครูผู้สอน จำนวน 288คน ได้แบบสอบถามกลับคืนมาทั้งสิ้น 291ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 87.39ของแบบสอบถามทั้งหมด แล้วทำการตรวจคัดเลือกรูปแบบสอบถามที่ครบถ้วน และสมบูรณ์เพื่อนำไปวิเคราะห์ข้อมูล

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS สำหรับวิเคราะห์ข้อมูล ที่เป็นสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามวิเคราะห์โดยหาค่าความถี่ และร้อยละ ส่วนระดับของบทบาทที่เป็นจริงและบทบาทที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนมาตรฐานสากลวิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ยเลขคณิต และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัย

การสรุปผลการวิจัย ผู้วิจัยนำเสนอเป็น 2 ตอน ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นผู้บริหารและครูผู้สอนในโรงเรียนโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 18 รวมจำนวน 291คน เป็นผู้บริหารโรงเรียน มีจำนวน 44คน เป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย ส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับปริญญาโท และมีประสบการณ์ในการทำงานตั้งแต่ 25 ปีขึ้นไป ส่วนครู มีจำนวน 247 คน เป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย ส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับปริญญาตรี และมีประสบการณ์ในการทำงานตั้งแต่ 25 ปีขึ้นไป

2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับบทบาทที่เป็นจริงและบทบาทที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 18

ระดับการปฏิบัติเกี่ยวกับบทบาทที่เป็นจริงและบทบาทที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนมาตรฐานสากลจังหวัดชลบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 18ในการพิจารณาภาพรวม พบว่า บทบาทที่เป็นจริงของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนมาตรฐานสากลจังหวัดชลบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 18 ทุกด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับดังนี้ บทบาทด้านผู้บริหารทรัพยากร บทบาทด้านนักวางแผน บทบาทด้านนักประชาสัมพันธ์ บทบาทด้านผู้กำหนดทิศทางการปฏิบัติงาน บทบาทด้านผู้จัดการเรียนการสอน บทบาทด้านผู้จัดการระบบ บทบาทด้านผู้บริหารบุคลากร และบทบาทด้านผู้กระตุ้นและแรงจูงใจ ตามลำดับ โดยพบว่า บทบาทด้านผู้บริหารทรัพยากร มีค่าเฉลี่ยสูงสุด และบทบาทด้านผู้กระตุ้นและแรงจูงใจ มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ส่วนบทบาทที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนมาตรฐานสากลจังหวัดชลบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 18โดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมากเรียงลำดับดังนี้ บทบาทด้านนักวางแผน บทบาทด้านผู้กำหนดทิศทางการปฏิบัติงาน บทบาทด้านผู้กระตุ้นและแรงจูงใจ บทบาทด้านนักประชาสัมพันธ์ บทบาทด้านผู้จัดการเรียนการสอน บทบาทด้านผู้บริหารบุคลากร บทบาทด้านผู้จัดการระบบ และบทบาทด้านผู้บริหารทรัพยากร โดยพบว่า บทบาทด้านนักวางแผน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ทั้งนี้บทบาทด้านผู้บริหารทรัพยากร มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน มีรายละเอียดดังนี้

บทบาทด้านนักวางแผน ในการพิจารณาภาพรวม พบว่า บทบาทที่เป็นจริงของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนมาตรฐานสากล จังหวัดชลบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 18 อยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนวางแผนงานและกำหนดปฏิทินการปฏิบัติงานตามแผนที่กำหนดไว้อย่างชัดเจนมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ทั้งนี้ผู้บริหารโรงเรียนสามารถจัดทำพันธะสัญญา (MOU) ร่วมกันกับ

โรงเรียนนานาชาติประเทศเพื่อพัฒนาโรงเรียนสู่มาตรฐานสากล มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ส่วนบทบาทที่พึงประสงค์ของ
ผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนมาตรฐานสากลจังหวัดชลบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
เขต 18 โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหาร
โรงเรียนวางแผนงานและกำหนดปฏิทินการปฏิบัติงานตามแผนที่กำหนดไว้อย่างชัดเจนมีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด และ
ผู้บริหารโรงเรียนสามารถจัดทำพันธสัญญา(MOU) ร่วมกันกับโรงเรียนนานาชาติประเทศเพื่อพัฒนาโรงเรียนสู่
มาตรฐานสากล มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด

บทบาทด้านผู้กำหนดทิศทางการปฏิบัติงาน ในการพิจารณาภาพรวม พบว่า บทบาทที่เป็นจริงของผู้บริหาร
สถานศึกษาในโรงเรียนมาตรฐานสากล จังหวัดชลบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
เขต 18 อยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนจัดประชุมครูเพื่อชี้แจงและสร้าง
ความเข้าใจวัตถุประสงค์ของโรงเรียนมาตรฐานสากลอย่างชัดเจน ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ผู้บริหารโรงเรียนมี
วิสัยทัศน์ สามารถนำโรงเรียนสู่การเป็นมาตรฐานสากล มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ทั้งนี้ ผู้บริหารโรงเรียนเปิดโอกาสให้
ครูมีส่วนร่วมในการกำหนดทิศทางการปฏิบัติงานให้เกิดผลสำเร็จสู่โรงเรียนมาตรฐานสากลมีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด
ส่วนบทบาทที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนมาตรฐานสากล จังหวัดชลบุรี สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 18 โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ
พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนสร้างความตระหนักถึงบทบาทหน้าที่ของครูในการปฏิบัติงานด้านต่างๆให้เป็นทิศทาง
เดียวกันมีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ทั้งนี้ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ผู้บริหารโรงเรียนสามารถกำหนดทิศทางการปฏิบัติงาน
ให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของโรงเรียนมาตรฐานสากล และ ผู้บริหารโรงเรียนเปิดโอกาสให้ครูมีส่วนร่วมใน
การกำหนดทิศทางการปฏิบัติงานให้เกิดผลสำเร็จสู่โรงเรียนมาตรฐานสากล ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ตามลำดับ

บทบาทด้านผู้กระตุ้นและแรงจูงใจ ในการพิจารณาภาพรวม พบว่า บทบาทที่เป็นจริงของผู้บริหาร
สถานศึกษาในโรงเรียนมาตรฐานสากล จังหวัดชลบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 18
อยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนสามารถกระตุ้นให้ครูภายในโรงเรียน
ทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ทั้งนี้ ผู้บริหารโรงเรียนสามารถจูงใจให้ครูปรับเปลี่ยน
พฤติกรรมด้านการปฏิบัติงานเพื่อให้งานเกิดประสิทธิผล มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ส่วนบทบาทที่พึงประสงค์ของ
ผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนมาตรฐานสากล จังหวัดชลบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
เขต 18 โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารโรงเรียน
สามารถกระตุ้นให้ครูภายในโรงเรียนทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพมีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ทั้งนี้ ผู้บริหารโรงเรียน
ส่งเสริมให้ครูมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ ในการจัดการเรียนการสอนกับนานาชาติอย่างต่อเนื่อง มี
ค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด

บทบาทด้านผู้จัดการเรียนการสอน ในการพิจารณาภาพรวม พบว่า บทบาทที่เป็นจริงของผู้บริหาร
สถานศึกษาในโรงเรียนมาตรฐานสากล จังหวัดชลบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 18
โดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนส่งเสริมให้ครูทำวิจัยพัฒนา
หลักสูตรและการสอนเพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนการสอน มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ทั้งนี้ ผู้บริหารโรงเรียน
สนับสนุนให้ครูนำผลการวิจัยมาใช้ในการเรียนการสอนเทียบเคียงมาตรฐานสากลอย่างต่อเนื่อง มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด
ส่วนบทบาทที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนมาตรฐานสากล จังหวัดชลบุรี สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 18 โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด และเมื่อพิจารณาเป็นราย
ข้อ พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนมีความรู้ความเข้าใจในกระบวนการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษาสู่

มาตรฐานสากลมีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ทั้งนี้ ผู้บริหารโรงเรียนสนับสนุนให้ครูนำผลการวิจัยมาใช้ในการเรียนการสอน เทียบเคียงมาตรฐานสากลอย่างต่อเนื่อง มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด

บทบาทด้านผู้บริหารบุคลากรในการพิจารณาภาพรวม พบว่า บทบาทที่เป็นจริงของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนมาตรฐานสากล จังหวัดชลบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 18 โดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนส่งเสริมให้ครูเข้ารับการฝึกอบรม ประชุมสัมมนา และศึกษาดูงาน พัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ทั้งนี้ ผู้บริหารโรงเรียนส่งเสริมให้ครูสามารถใช้ภาษาต่างประเทศในการสื่อสารอย่างต่อเนื่อง มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ส่วนบทบาทที่พึงประสงค์ของของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนมาตรฐานสากลจังหวัดชลบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 18 โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนส่งเสริมให้ครูเข้ารับการฝึกอบรม ประชุมสัมมนา และศึกษาดูงาน พัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ทั้งนี้ ผู้บริหารโรงเรียนส่งเสริมให้ครูสามารถใช้ภาษาต่างประเทศในการสื่อสารอย่างต่อเนื่อง มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด

บทบาทด้านผู้บริหารทรัพยากร ในการพิจารณาภาพรวม พบว่าบทบาทที่เป็นจริงของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนมาตรฐานสากล จังหวัดชลบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 18 โดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนส่งเสริมการจัดสภาพแวดล้อมและบรรยากาศในสถานศึกษาที่เอื้อต่อการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ทั้งนี้ ผู้บริหารโรงเรียนส่งเสริมให้มีการจัดห้องสมุดที่ทันสมัย เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ส่วนบทบาทที่พึงประสงค์ของของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนมาตรฐานสากล จังหวัดชลบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 18 โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนส่งเสริมการจัดสภาพแวดล้อมและบรรยากาศในสถานศึกษาที่เอื้อต่อการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องมีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ทั้งนี้ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ผู้บริหารโรงเรียนมีความสามารถในการระดมทรัพยากรทางการศึกษาจากแหล่งภายนอกโรงเรียนอย่างหลากหลาย และ ผู้บริหารโรงเรียนส่งเสริมให้มีการจัดห้องสมุดที่ทันสมัย เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากัน ตามลำดับ

บทบาทด้านผู้จัดการระบบ ในการพิจารณาภาพรวม พบว่า บทบาทที่เป็นจริงของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนมาตรฐานสากล จังหวัดชลบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 18 โดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนจัดระบบฐานข้อมูลของสถานศึกษาให้สอดคล้องกับระบบของหน่วยงานต้นสังกัด มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ทั้งนี้ผู้บริหารโรงเรียนนำระบบการจัดการความรู้และสร้างนวัตกรรมเผยแพร่ทั้งในประเทศและต่างประเทศอย่างต่อเนื่อง มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ส่วนบทบาทที่พึงประสงค์ของของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนมาตรฐานสากล จังหวัดชลบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 18 โดยภาพรวม มีค่าเฉลี่ยส่วนใหญ่อยู่ในระดับมากที่สุด และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนจัดระบบฐานข้อมูลของสถานศึกษาให้สอดคล้องกับระบบของหน่วยงานต้นสังกัดมีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ทั้งนี้ผู้บริหารโรงเรียนนำระบบการจัดการความรู้และสร้างนวัตกรรมเผยแพร่ทั้งในประเทศและต่างประเทศอย่างต่อเนื่อง มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด

บทบาทด้านนักประชาสัมพันธ์ ในการพิจารณาภาพรวม พบว่า บทบาทที่เป็นจริงของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนมาตรฐานสากลจังหวัดชลบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 18 โดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนประสานความร่วมมือกับสังคมและชุมชนในการบริหารจัดการสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ทั้งนี้ผู้บริหารโรงเรียนรายงานผลความก้าวหน้า

ในการปฏิบัติงานสู่โรงเรียนมาตรฐานสากลต่อผู้ปกครอง และชุมชนอย่างเป็นระบบ มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ส่วนบทบาทที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนมาตรฐานสากลจังหวัดชลบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 18 โดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนประสานความร่วมมือกับสังคมและชุมชนในการบริหารจัดการสถานศึกษามีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ทั้งนี้ผู้บริหารโรงเรียนเผยแพร่ผลการดำเนินงานต่างๆของโรงเรียนผ่านช่องทางที่หลากหลาย มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด

อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้ได้ค้นพบเกี่ยวกับบทบาทที่เป็นจริงและบทบาทที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนมาตรฐานสากล จังหวัดชลบุรี ซึ่งผู้วิจัยนำมาอภิปรายได้ดังนี้

ผลการวิจัยในการพิจารณาภาพรวม พบว่า บทบาทที่เป็นจริงของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนมาตรฐานสากลจังหวัดชลบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 18 อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า บทบาทผู้บริหารทรัพยากรมีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด อาจเนื่องมาจากการบริหารทรัพยากรสามารถให้ทราบถึงความพร้อมและศักยภาพขององค์การที่พร้อมจะดำเนินการ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Knezevich (1984) ได้กล่าวว่า ผู้บริหารทรัพยากรเป็นผู้มีความสามารถบริหาร การเงิน เวลา งบประมาณ บริหารวัสดุ ครุภัณฑ์ การก่อสร้าง การบำรุงรักษา สามารถหาทรัพยากรสนับสนุนจากภายนอก

ส่วนบทบาทที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนมาตรฐานสากลจังหวัดชลบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 18 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า บทบาทด้านนักวางแผนมีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับ หวน พินธุพันธ์ (2556) ได้กล่าวว่า บทบาทด้านนักวางแผนมีความสำคัญในการวางแผนงานทุกๆด้านภายในองค์กร เพื่อให้องค์กรเจริญก้าวหน้า ด้วยเหตุนี้ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2553) ได้กล่าวถึงการเตรียมการจัดทำแผนกลยุทธ์ของโรงเรียนสู่มาตรฐานสากล โดยจัดตั้งคณะกรรมการและคณะทำงานที่ประกอบด้วยผู้ที่เกี่ยวข้อง จัดประชุมชี้แจงคณะกรรมการ จัดระบบข้อมูลพื้นฐานและระบบสารสนเทศของโรงเรียนอย่างเป็นระบบ ตลอดจนวางแผนแนวทาง เป้าหมายการดำเนินงานของโรงเรียนมาตรฐานสากล ซึ่งเป็นบทบาทที่สำคัญด้านการวางแผน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศวง วิจิตวงศ์ (2555) พบว่า บทบาทด้านการกำหนดนโยบายและการวางแผนของผู้บริหารโรงเรียนคาทอลิก สังกัดอัครสังฆมณฑลกรุงเทพฯ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด

เมื่อพิจารณาผลการวิจัยเป็นรายด้าน อภิปรายผลการวิจัยดังนี้

ด้านนักวางแผนในการพิจารณาภาพรวม พบว่า บทบาทที่เป็นจริงของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนมาตรฐานสากล จังหวัดชลบุรีด้านการวางแผนอยู่ในระดับมาก ส่วนบทบาทที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมากที่สุด แสดงให้เห็นว่าบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนมาตรฐานสากล จังหวัดชลบุรีในภาพรวมมีความพึงประสงค์สูงกว่าที่เป็นจริง อาจเนื่องมาจากการวางแผนเป็นสิ่งที่มีความสำคัญในการกำหนดวัตถุประสงค์ต่างๆ ตลอดจนการวางแผนงานด้านต่างๆภายในองค์กร ซึ่งสอดคล้องกับ Knezevich(1984) ที่กล่าวว่า การวางแผนเป็นการคาดคะเนเหตุการณ์ในอนาคต การจัดเตรียมบุคลากรให้พร้อมในการรับมือกับสิ่งใหม่ๆ ที่จะเกิดขึ้น มีความรู้ความเข้าใจกระบวนการวางแผนบริบทสิ่งแวดล้อมภายในองค์กร และสอดคล้องกับ ประทวน บุญรักษา (2552) ที่กล่าวว่า การวางแผน จะต้องศึกษาศักยภาพขององค์การ เพื่อวางแผนขีดความสามารถ ตลอดจนพัฒนาขีดความสามารถให้สูงสุดเพื่อที่จะดำเนินงานและแข่งขันกับองค์การอื่นๆได้ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศวง วิจิตวงศ์ (2555) พบว่า บทบาทที่ปฏิบัติจริงและบทบาทที่คาดหวัง ด้านการกำหนดนโยบายและการ

วางแผนของผู้บริหารโรงเรียนคาทอลิก สังกัดอัครสังฆมณฑลกรุงเทพฯ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก และมากที่สุด ตามลำดับ

ด้านผู้กำหนดทิศทางการปฏิบัติงานในการพิจารณาภาพรวม พบว่า บทบาทที่เป็นจริงของผู้บริหารสถานศึกษาในเรียนมาตรฐานสากล จังหวัดชลบุรีด้านผู้กำหนดทิศทางการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก ส่วนบทบาทที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมากที่สุด แสดงให้เห็นว่าบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในเรียนมาตรฐานสากล จังหวัดชลบุรีในภาพรวมมีความพึงประสงค์สูงกว่าที่เป็นจริง อาจเนื่องมาจากการการเป็นผู้กำหนดทิศทางการปฏิบัติงาน คือผู้ควบคุมและชี้แนะในการกำหนดทิศทางการปฏิบัติงานที่จะต้องปฏิบัติให้บรรลุซึ่งวัตถุประสงค์ ซึ่งสอดคล้องกับKnezevich(1984) ที่กล่าวว่า การกำหนดทิศทางการปฏิบัติงานของผู้บริหารจะต้องทำหน้าที่ชี้แจงทำความเข้าใจในวัตถุประสงค์ของหน่วยงาน โดยสอดคล้องกับ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2553) ได้กล่าวว่าแนวทางการดำเนินงานโรงเรียนมาตรฐานสากล จะต้องกำหนดทิศทางการปฏิบัติงาน เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ด้านผู้เรียนให้มีศักยภาพเป็นพลโลก และสอดคล้องกับ ประทวน บุญรักษา (2552) ที่กล่าวว่า การกำหนดทิศทางการปฏิบัติงาน จะต้องกำหนดการปฏิบัติงานเพื่อเชื่อมโยงข่าวสารในด้านการมองภาพขององค์การให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน ซึ่งเป็นผลทางด้านจิตวิทยา ที่สามารถปลุกกระตุ้นให้ทุกคนมีความคิดที่เข้าใจแนวทางการบริหาร

ด้านผู้กระตุ้นและแรงจูงใจในการพิจารณาภาพรวม พบว่า บทบาทที่เป็นจริงของผู้บริหารสถานศึกษาในเรียนมาตรฐานสากล จังหวัดชลบุรีด้านผู้กระตุ้นแรงจูงใจอยู่ในระดับมาก ส่วนบทบาทที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมากที่สุด แสดงให้เห็นว่าบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในเรียนมาตรฐานสากล จังหวัดชลบุรีในภาพรวมมีความพึงประสงค์สูงกว่าที่เป็นจริง อาจเนื่องมาจากการเป็นผู้กระตุ้นและสร้างแรงจูงใจให้กับบุคลากรในการปฏิบัติงาน จะส่งผลให้สามารถปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของบุคลากรด้านการปฏิบัติงานเพื่อให้งานเกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล ซึ่งสอดคล้องกับ Knezevich(1984: 16-18) ที่กล่าวว่า การเป็นผู้กระตุ้นและแรงจูงใจ ผู้บริหารจะต้องมีความสามารถในการจูงใจกระตุ้น และมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของมนุษย์ โดยสอดคล้อง จอมพงศ์ มงคลวนิช (2555) ได้กล่าวไว้ว่า การเป็นผู้กระตุ้นและแรงจูงใจ ผู้บริหารต้องสามารถกระตุ้นหรือสร้างแรงจูงใจให้ผู้ร่วมงานสามารถปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพสูงสุด และสอดคล้องกับ ภารกิจหลักของโรงเรียนในการพัฒนาและยกระดับดำเนินโครงการสู่โรงเรียนมาตรฐานสากล โดยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2553) ได้กล่าวว่า การกระตุ้นครูและสร้างแรงจูงใจ จะต้องสนับสนุนให้ครู มีความรู้ความสามารถ ความเชี่ยวชาญเฉพาะทางด้านวิชาการผ่านการประเมินในระดับชาติ และครูสามารถแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์กับนานาชาติอย่างต่อเนื่อง

ด้านผู้จัดการเรียนการสอนในการพิจารณาภาพรวม พบว่า บทบาทที่เป็นจริงของผู้บริหารสถานศึกษาในเรียนมาตรฐานสากล จังหวัดชลบุรีด้านผู้จัดการเรียนการสอนอยู่ในระดับมาก ส่วนบทบาทที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมากที่สุด แสดงให้เห็นว่าบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในเรียนมาตรฐานสากล จังหวัดชลบุรีในภาพรวมมีความพึงประสงค์สูงกว่าที่เป็นจริงซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศวง วิจิตวงศ์ (2555) พบว่า บทบาทที่ปฏิบัติจริงและบทบาทที่คาดหวัง ด้านผู้จัดการเรียนการสอนของผู้บริหารโรงเรียนคาทอลิก สังกัดอัครสังฆมณฑลกรุงเทพฯ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก และมากที่สุด ตามลำดับ และยิ่งสอดคล้องกับ Knezevich(1984) ที่กล่าวว่า การเป็นผู้จัดการเรียนการสอนผู้บริหารต้องเป็นผู้นำทางด้านวิชาการ การจัดการเรียนการสอนและบริหารหลักสูตรในสถานศึกษา โดยสอดคล้อง จอมพงศ์ มงคลวนิช(2555) ได้กล่าวไว้ว่า การเป็นผู้จัดการเรียนการสอนจะต้องมีความสามารถพัฒนาผู้ร่วมงานให้มีความจริงใจและมีความรับผิดชอบต่อการเรียนการสอนและพัฒนาหลักสูตรนวัตกรรมทางการศึกษา โดยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2553) ได้

กล่าวว่า การจัดการเรียนการสอนเทียบเคียงมาตรฐานสากล สามารถพัฒนาได้ 3 ด้าน ได้แก่ ด้านคุณภาพ วิชาการ ด้านคุณภาพของครู ด้านการวิจัยและพัฒนา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ มณฑา วิญญูโสภิต (2547) ได้ศึกษาพฤติกรรมภาวะผู้นำทางวิชาของผู้บริหารโรงเรียนระดับประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ตามการรับรู้ของครูและผู้บริหาร ผลการวิจัยพบว่า ในภาพรวมผู้บริหารมีพฤติกรรมภาวะผู้นำทางวิชาการทุก ด้านอยู่ในระดับมาก

ด้านผู้บริหารบุคลากรในการพิจารณาภาพรวม พบว่า บทบาทที่เป็นจริงของผู้บริหารสถานศึกษาใน เรียนมาตรฐานสากล จังหวัดชลบุรีด้านผู้บริหารบุคลากรในระดับมาก ส่วนบทบาทที่พึงประสงค์อยู่ในระดับ มากที่สุด แสดงให้เห็นว่าบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในเรียนมาตรฐานสากล จังหวัดชลบุรีในภาพรวมมี ความพึงประสงค์สูงกว่าที่เป็นจริงซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ธนิตา รัตนพันธ์ (2544) ได้ศึกษาบทบาท ผู้บริหารสถานศึกษาต่อการพัฒนาสมรรถนะของบุคลากรในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาเขต 1 พบว่า บทบาทด้านการส่งเสริมและการพัฒนาครูและบุคลากรอยู่ในระดับสูง อาจ เนื่องมาจากการเป็นผู้บริหารบุคลากรเป็นปัจจัยสำคัญในการบริหารงานทั้งองค์การ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัย ของ ปานจันทร์ สุริยะอัมพรกุล (2549) พบว่า การพัฒนาบุคลากรครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในกรุงเทพมหานคร ในด้านการดำเนินการตามกระบวนการพัฒนาบุคลากรครู ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ใน กรุงเทพมหานคร อยู่ในระดับมากทุกด้าน และสอดคล้องกับ Knezevich(1984) ที่กล่าวว่า การเป็นผู้บริหาร บุคลากร จะต้องมีความรู้ เทคนิค ความสามารถในการเป็นผู้นำการเจรจาต่อรอง เข้าใจกระบวนการบริหารบุคลากร และจากการศึกษาแนวทางการดำเนินงานโรงเรียนมาตรฐานสากล โดยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้น พื้นฐาน (2553) ได้กล่าวว่า การเป็นผู้บริหารบุคลากร ผู้บริหารต้องคำนึงการพัฒนาคุณภาพครูในด้านความรู้ ความสามารถ ความเชี่ยวชาญเฉพาะทางด้านวิชาการ ครูสามารถใช้ภาษาต่างประเทศในการสื่อสาร ตลอดจน สามารถใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ ในการจัดการเรียนการสอน ตลอดจนมีการวิจัย สื่อ นวัตกรรมเพื่อพัฒนาผู้เรียน อย่างต่อเนื่องสู่โรงเรียนมาตรฐานสากล โดยสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศวง วิจิตวงศ์ (2555) พบว่า บทบาทที่ ปฏิบัติจริงและบทบาทที่คาดหวัง ด้านผู้จัดการเรียนการสอนของผู้บริหารโรงเรียนคาทอลิก สังกัดอัครสังฆ มณฑลกรุงเทพฯ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก และมากที่สุด ตามลำดับ

ด้านผู้บริหารทรัพยากรในการพิจารณาภาพรวม พบว่า บทบาทที่เป็นจริงของผู้บริหารสถานศึกษาใน เรียนมาตรฐานสากล จังหวัดชลบุรีด้านผู้บริหารทรัพยากรอยู่ในระดับมาก ส่วนบทบาทที่พึงประสงค์อยู่ใน ระดับมากที่สุด แสดงให้เห็นว่าบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในเรียนมาตรฐานสากล จังหวัดชลบุรีใน ภาพรวมมีความพึงประสงค์สูงกว่าที่เป็นจริง ซึ่งสอดคล้องกับ Knezevich(1984) ที่กล่าวว่า การบริหาร ทรัพยากร จะต้องมีความสามารถบริหาร การเงิน เวลา งบประมาณ บริหารวัสดุ ครุภัณฑ์ การก่อสร้าง การ บำรุงรักษา สามารถหาทรัพยากรสนับสนุนจากภายนอก และสอดคล้องกับประทวน บุญรักษา (2552) ที่กล่าว ว่า การบริหารทรัพยากร ผู้บริหารจะต้องคำนึงการบริหารงานด้านอาคารสถานที่ ปรับปรุงสถานศึกษาให้มี สภาพแวดล้อมที่ดี และบริการชุมชนทางวิชาการ อาคารสถานที่

ด้านผู้จัดการระบบในการพิจารณาภาพรวม พบว่า บทบาทที่เป็นจริงของผู้บริหารสถานศึกษาในเรียน มาตรฐานสากล จังหวัดชลบุรีด้านผู้จัดการระบบอยู่ในระดับมาก ส่วนบทบาทที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมาก ที่สุด แสดงให้เห็นว่าบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในเรียนมาตรฐานสากล จังหวัดชลบุรีในภาพรวมมีความ พึงประสงค์สูงกว่าที่เป็นจริง สอดคล้องกับแนวคิดของKnezevich(1984) ที่กล่าวว่า บทบาทผู้จัดการระบบ คือ ผู้ที่สามารถวิเคราะห์ระบบและกระบวนการที่เกี่ยวข้อง เข้าใจและนำทฤษฎีบริหารใช้ระบบบริหารและ ดำเนินการได้ และจากการศึกษา การบริหารจัดการระบบของแนวทางการดำเนินงานโรงเรียนมาตรฐานสากล

พบว่าเป็นการบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพของโรงเรียนมาตรฐานสากล โดยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2553) ได้กล่าวถึงการจัดการด้วยระบบคุณภาพแบ่งออกเป็น 4 ด้าน ได้แก่ ด้านคุณภาพของผู้บริหารโรงเรียน ด้านระบบการบริหารจัดการ ด้านปัจจัยพื้นฐาน ด้านเครือข่ายร่วมพัฒนา เป็นต้น ทั้งนี้ยังสอดคล้องกับแนวคิดของ Organization for Economic Co-operation and Development (2012) ได้กล่าวว่า บทบาทผู้จัดการระบบคือผู้ที่สามารถจัดการระบบต่างๆภายในองค์กรอย่างทั่วถึง

ด้านนักประชาสัมพันธ์ในการพิจารณาภาพรวม พบว่า บทบาทที่เป็นจริงของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนมาตรฐานสากล จังหวัดชลบุรีด้านผู้บริหารทรัพยากรอยู่ในระดับมาก ส่วนบทบาทที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมากที่สุด แสดงให้เห็นว่าบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนมาตรฐานสากล จังหวัดชลบุรีในภาพรวมมีความพึงประสงค์สูงกว่าที่เป็นจริงซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ธนิตา รัตนพันธ์ (2544) ได้ศึกษาบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาต่อการพัฒนาสมรรถนะของบุคลากรในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 พบว่า บทบาทด้านการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์อยู่ในระดับสูง ซึ่งสอดคล้องกับ Knezevich(1984) ที่กล่าวว่า การเป็นนักประชาสัมพันธ์จะต้องมีทักษะในการสื่อความหมาย วิธีสร้างภาพลักษณ์ที่ดี รู้และเข้าใจการเผยแพร่ข่าวสารด้วยสื่อและวิธีการต่างๆ และยังสอดคล้องกับ จอมพงศ์ มงคลวนิช (2555) ที่กล่าวว่า บทบาทนักประชาสัมพันธ์ จำเป็นต้องคำนึงถึงการให้ความร่วมมือในการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนในทุกๆด้าน

ข้อเสนอแนะในการนำงานวิจัยไปใช้

ข้อเสนอแนะต่อสำนักเขตพื้นที่การศึกษา

1) ควรส่งเสริมการเรียนรู้ทางด้านวิชาการให้กับบุคลากรในสถานศึกษา โดยการสนับสนุนอย่างเป็นขั้นตอนและสอดคล้องกับศักยภาพของบุคลากรตลอดจนจัดประชุมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านวิชาการ จัดให้มีเวทีในการนำเสนอผลงานด้านวิชาการและสนับสนุนผู้ที่มีผลงานทางด้านวิชาการอยู่แล้วให้ได้ไปนำเสนอผลงานทั้งในและต่างประเทศ รวมถึงการจัดสรรเงินรางวัลในการเผยแพร่ผลงาน

ผลการวิจัยพบว่าบทบาทที่เป็นจริงของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนมาตรฐานสากลจังหวัดชลบุรี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 18 ในด้านผู้กระตุ้นและแรงจูงใจให้ครูมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ ในการจัดการเรียนการสอนกับนานาชาติอย่างต่อเนื่อง มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด

2) ควรสนับสนุนงบประมาณรายปีอย่างต่อเนื่องแก่สถานศึกษาในการจัดตั้งและพัฒนาห้องสมุดผ่านสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการสื่อสารในลักษณะศูนย์รวมสื่อและข้อมูลที่สะดวกต่อการเข้าถึง และเชื่อมโยงเครือข่ายกระจายความรู้ภายนอกสถานศึกษา

ผลการวิจัยพบว่าบทบาทที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนมาตรฐานสากลจังหวัดชลบุรี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 18 ในด้านผู้บริหารทรัพยากรเพื่อส่งเสริมให้มีการจัดห้องสมุดที่ทันสมัย เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด

ข้อเสนอแนะต่อผู้บริหารโรงเรียนมาตรฐานสากล

1) ผู้บริหารควรสร้างแรงจูงใจด้วยวิธีที่หลากหลายให้กับครูในโรงเรียน เพื่อสร้างขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน และพัฒนาตนเองได้อย่างเต็มประสิทธิภาพ

ผลการวิจัยพบว่าบทบาทที่เป็นจริงของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนมาตรฐานสากลจังหวัดชลบุรี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 18 ในด้านผู้กระตุ้นและแรงจูงใจ มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด

2) ผู้บริหารควรส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความเข้าใจ ทักษะกระบวนการในการระดมทรัพยากรในแต่ละด้านเป็นอย่างดี และจัดบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญในด้านดังกล่าวมาฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการให้แก่บุคลากรภายในสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง

ผลการวิจัยพบว่าบทบาทที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนมาตรฐานสากลจังหวัดชลบุรี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 18 ในด้านผู้บริหารทรัพยากรในการระดมทรัพยากรทางการศึกษาจากแหล่งภายนอกโรงเรียนอย่างหลากหลาย มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1) ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบบทบาทที่เป็นจริงและบทบาทที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนมาตรฐานสากลจังหวัดชลบุรี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 18 เพื่อทราบบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในแต่ละโรงเรียนว่ามีความเหมือนหรือต่างกันอย่างไร และนำมาพัฒนาบทบาทของผู้บริหารโรงเรียนต่อไป

ผลการวิจัยพบว่าบทบาทที่เป็นจริงและบทบาทที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนมาตรฐานสากลจังหวัดชลบุรี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 18 ในภาพรวมอยู่ในระดับมากและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเป็นโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 18 เท่านั้น

2) ควรมีการศึกษาวิจัยบทบาทที่เป็นจริงและบทบาทที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนขนาดเล็กและขนาดกลาง เพื่อเตรียมความพร้อมสู่การเข้าเป็นโรงเรียนมาตรฐานสากลในอนาคต การศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาบทบาทที่เป็นจริงและบทบาทที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนมาตรฐานสากลจังหวัดชลบุรี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 18 ซึ่งมีโรงเรียนเข้าร่วมจำนวน 8 โรงเรียน แต่เนื่องจากนโยบายของรัฐที่ได้มีการเพิ่มโรงเรียนในโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากลในปีถัดมา จึงควรศึกษาให้ครอบคลุมโรงเรียนขนาดเล็กและขนาดกลาง เพื่อเป็นข้อมูลภาพรวมในการวางแผนพัฒนาภาวะผู้นำผู้บริหารในโรงเรียนมาตรฐานสากล

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

- จอมพงศ์ มงคลวนิช.(2555).การบริหารองค์การและบุคลากรทางการศึกษา.กรุงเทพฯ:สถาบันเทคโนโลยีสยาม.
- ธนิศา รัตนพันธ์.(2544).บทบาทผู้บริหารสถานศึกษาต่อการพัฒนาสมรรถนะของบุคลากรในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1.วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์ สาขาเทคโนโลยีการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏวชิร.
- ประทวน บุญรักษา.(ออนไลน์).บทบาทหน้าที่ของผู้บริหารและการเป็นผู้บริหารมืออาชีพ 2552.สืบค้นวันที่ 10 สิงหาคม 2556. เข้าถึงได้จาก
http://www.google.co.th/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=1&ved=0CCkQFjAA&url=http%3A%2F%2Fdrjirawat.com%2Ffile%2Fpaper_pdf%2Fpdf1327744793.pdf&ei=6V0yU92JK8eJrAfc5YDoDg&usq=AFQjCNHDyLsgusBB6iPmxSHcwf9zKc8EsQ.
- ปานจันทร์ สุริยะอำพรกุล.(2549).การพัฒนาบุคลากรครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์ สาขาบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัย.
- มณฑาวิญญูโสภิต.(2547).การศึกษาพฤติกรรมภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนระดับประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานครตามการรับรู้ของครูและผู้บริหาร.วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์ สาขาบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- รุ่ง แก้วแดง.(2552).ผู้บริหารการศึกษามืออาชีพ.กรุงเทพมหานคร: วัฒนาพานิช
- เลขาธิการสภาการศึกษา, สำนักงาน. (2547). มาตรฐานการศึกษาของชาติ. กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. (อัดสำเนา).
- ดวง วิจิตรวงศ์.(2555).บทบาทของผู้บริหารโรงเรียนคาทอลิก สังกัดอัครสังฆมณฑลกรุงเทพฯในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของผู้เรียน.วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์ สาขาบริหารการศึกษา ภาควิชานโยบาย การจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.(2553).แนวทางการดำเนินงานโรงเรียนมาตรฐานสากล. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรฯ.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.(2552).ข้อเสนอการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง(พ.ศ.2552-2561) กรุงเทพมหานคร: พริกหวานกราฟฟิค.
- สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา.(2547).แนวทางการนำมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานสู่การปฏิบัติ. กรุงเทพฯ: ชุมชนสหกรณ์การเกษตรฯ.
- หวน พันธุ์พันธ์. (2556).นักบริหารมืออาชีพ.กรุงเทพฯ:ศูนย์การพิมพ์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร

ภาษาอังกฤษ

Knezevich, S. (1984). *Administration of public education*. (4th ed). New York : Harper and Row Publishers.

Krejcie. R.V. & Morgan, D.V. (1970). *Determining sample size for research activities educational and psychological measurement*.

Organization for Economic Co-operation and Development.(2012).*Trust in government: Ethics & measures in OECD countries*. Paris:OECD.